

2010-05-10

Dnr: 2010/38 610

Remiss – ”Remisspromemoria - Legitimation för lärare och förskollärare”

Ärendets beredning

Nynäshamns kommun har av regeringskansliet utsetts att lämna synpunkter på förslagen i remisspromemorian – Legitimation för lärare och förskollärare.

Promemorian är framtagen med utgångspunkt i betänkandet *Legitimation och skärpta behörighetsregler* (SOU 2008:52). Betänkandet har varit på remiss¹ och remissinstansernas svar lämnade en del frågor, bland annat kring förfarandet i Lärarnas ansvarsnämnd. Promemorian är nu kompletterad med klarlägganden kring detta och förslaget om legitimation för lärare och förskollärare skickas återigen ut på remiss. De delar av det ursprungliga betänkandet som behandlade skärpta behörighetsregler har lyfts ur promemorian och återfinns nu i förslaget till ny skollag² och i beslutet om en ny lärarutbildning³.

Ärendet har handlagts av utbildningskontoret.

Ärendebeskrivning

Regeringen föreslår en yrkeslegitimation för lärare och förskollärare. Legitimationen ger lärare behörighet att ansvara för undervisning och anställas utan tidsbegränsning. I promemorian görs bedömningen att ett legitimationssystem bland annat bör kunna höja yrkesstatusen för lärare och förskollärare, öka rättssäkerheten för eleverna, förbättra kvalitetssäkringen av lärare och förskollärare och därmed höja kvaliteten på den samlade lärarkåren. Legitimation meddelas av Skolverket efter godkänd lärarexamen och en godkänd introduktionsperiod. Introduktionsperioden ska vara omkring ett år och innehålla de uppgifter som tillhör undervisningen under ett läsår. Den ska genomföras tillsammans med en mentor och rektor ansvarar för att det finns en plan för perioden. Rektor eller förskolechef yttrar sig därefter om lämplighet för yrket i

¹ Barn- och utbildningsnämnden 2008-09-25 § 131

² Den nya skollagen – För kunskap, valfrihet och trygghet (Proposition 2009/10:165)

³ Bäst i klassen – en ny lärarutbildning (Proposition 2009/10:89)

samband med att läraren ansöker om legitimation. De lärare eller förskollärare som genomgår ett introduktionsår kan inte tillsvidareanställas. Endast legitimerade lärare ska få sätta betyg. Om undervisningen har genomförts av en lärare som saknar legitimation ska denna få hjälp vid betygsättningen av en legitimerad kollega. Ytterst kan beslut om betyg meddelas av rektor. Lärarnas ansvarsnämnd – en nämnd vid Statens skolverk – ska kunna återkalla en legitimation. Statens skolinspektion avgör om ett ärende ska anmälas till ansvarsnämnden och beslutet kan överklagas vid allmän förvaltningsdomstol. Skolverket ska föra ett register över legitimerade och tidigare legitimerade lärare. Registret ska vara offentligt vilket innebär att skolhuvudmännen kan ta del av uppgifterna. Kravet på legitimation kommer att börja tillämpas den 1 juli 2012. Legitimerade lärare och förskollärare kan av Statens skolverk utnämnas till lektorer. Det sker genom akademiska meriter och uppvisad pedagogisk skicklighet.

Förvaltningens förslag till yttrande

Barn- och utbildningsförvaltningen anser att det finns en viss osäkerhet kring regeringens bedömning av de effekter som ett system med legitimationer förväntas ge.

Förslaget om en reglerad introduktionsperiod för nyutexaminerade lärare och förskollärare är bra men förvaltningen menar att det inte behöver kopplas till ett system med legitimationer. Introduktionsperioden kan ske i samverkan mellan lärarutbildningen och skolhuvudmannen.

Men, regeringen önskar först och främst synpunkter på de delar i förslaget som helt eller delvis har tillkommit efter den förra remissomgången. Det gäller framförallt förfarandet vid Lärarnas ansvarsnämnd och upprättandet av ett register över legitimerade och tidigare legitimerade lärare och förskollärare.

Ett system med legitimationer äger bara sin giltighet om dessa också kan återkallas. Lärarnas ansvarsnämnd ska inte bara kunna återkalla legitimationer utan även besluta om disciplinära åtgärder. Regeringens förslag kopplar inte beslut i ansvarsnämnden till arbetsrättsliga åtgärder. Barn- och utbildningsförvaltningen delar uppfattningen att ett återkallande av en legitimation eller en varning kan vara aktuellt i situationer som inte ger arbetsrättslig grund för en uppsägning. Det fördelar ansvaret mellan arbetsgivare och arbetstagar.

Förfarandet vid Lärarnas ansvarsnämnd ska vara skriftligt. Enskild part kan dock begära muntlig förhandling. Statens skolinspektion är den enskildes motpart vid överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Barn- och utbildningsförvaltningen tycker att förfarandet vid Lärarnas ansvarsnämnd beskrivs väl i remisspromemorian och har inget att invända mot innehållet.

Förvaltningen har inte någonstans i remisspromemorian noterat att regeringen behandlar frågan om huruvida en lärare ska kunna ansöka om att få sin varning upphävd. Kommer en lärare med en varning alltid att få bära denna med sig, trots kompetensutveckling eller annat stöd från arbetsgivaren?

Likaledes motiverar ett system med legitimationer också ett register. Statens skolverk ska föra ett register över legitimerade och tidigare legitimerade lärare och förskollärare. Registret kommer även att innehålla beslut om meddelande av

varning. Barn- och utbildningsförvaltningen uppmärksammar att frågan om gallring av uppgifter i registret inte behandlas i promemorian.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår barn- och utbildningsnämnden besluta.

1. Överlämna framlagt yttrande till kommunstyrelsen.

Birgitta Dahlin
Barn- och utbildningschef